

Imponerande äventyr genom nordiska mytologins superstjärnor

Helsingborgs stadsteater och Riksteatern bjuder på subtil snabbkurs i "Innan jorden blev rund", tycker Marie Pettersson.

Av: Marie Pettersson

"'Innan jorden blev rund' är en på alla punkter fin och varierad uppsättning, men scenografin är värd en liten hyllning i sig", tycker Marie Pettersson om Helsingborgs stadsteaters uppsättning i samarbete med Riksteatern. Bild: Sören Vilks

Innan jorden blev rund

Helsingborgs stadsteater och Riksteatern i samarbete

I rollerna: Mårten Andersson, Cecilia Borssén, Tobias Borvin, Karl Dyall, Paloma Winneth.

Regi: Ellen Lamm. Manus: Ellen Helsing. Scenografi och kostymdesign: Johanna Mårtensson.

Ses på Riksteatern Play t o m 31/3.

Den nordiska mytologin är full av superstjärnor. Den allsmåttige Oden med sin stora visdom och sin åttafotade häst. Valkyrian Freja som styr över alla medelst utstrålning och sexuell kraft. Den lynnige Loke som både orsakar stora bekymmer i Midgård, och utför

hjältedåd av rang. Och så den vackre, (nästan) odödlige Balder. Det är inte konstigt att berättelserna ständigt lockar till nya populärkulturella skildringar för varje ny generation – böcker, serietidningar och filmer, som de tre Marvelproduktionerna om krigsguden Thor eller tv-serien "Vikings".

Starka känslor, övernaturliga krafter, sedelärande historier och ödesmättade scener är helt enkelt en rätt oslagbar kombination.

Helsingborgs stadsteater streamar nu, i samarbete med Riksteatern, föreställningen "Innan jorden blev rund", en uppsättning som är som en *crash course* i nordisk mytologi. Den första akten är episodisk och berättar några av de tongivande sagorna ur eddadikningen. Här får man till exempel reda på hur det gick till när Oden fick sin Sleipner, hur Idun rövades bort av jätten Tjatse så att hela gudariket drabbades av ålderdom, och vilka som egentligen är Tors släktingar (det är komplicerat).

Som roligast blir det när Tjatses dotter Skade (fantastiskt spelad av Paloma Winneth) ska välja en man bland gudarna, baserat på utseendet på deras fötter. Hon fantiserar om att kroka skönheten Balder men hamnar i stället i händerna på den tafatte havsguden Njord.

Yggdrasil, världsträdet vars rötter i mytologin binder samman de olika världarna, människans, jättarnas och gudarnas, utgör i denna föreställning fiffigt nog ett ramverk och en fast punkt för historierna att ta avstamp i. Tonen är överlag lättsam, ändå finns här ett imponerande skärpedjup, inte minst skapat av skådespelarnas starka insatser. Karaktärerna är sammansatta och subtila, även då historien drar dem åt ett enda håll.

I föreställningens andra akt blir tonläget mörkare. Den ägnas helt åt berättelsen om hur Balder genom Lokes försorg mördas av sin blinde bror Höder. Det är en historia av grekiska mått som innehåller hämnd, svartsjuka och fåfäng kamp mot ödet. Starkast är scenerna då Balders föräldrar Oden och Frigg förtvivlat inser att de inte kan förhindra sonens predestinerade död. Och när allt redan ser nattsvart ut, ja då kommer undergången.

"Innan jorden blev rund" är en på alla punkter fin och varierad uppsättning, men scenografin är värd en liten hyllning i sig. Den är både pampig och enkel och skapar genom ljus och mörker, dimma och skuggor en underbart suggestiv stämning. Rekvisitan, som består av symboler ur mytologin, som falkvingar eller en jättes avhuggna huvud, är minimalistisk och effektiv.

Föreställningen rekommenderas från 15 år, men jag tror att det går utmärkt att se den med äventyrlängande vuxna och ungar i alla möjliga åldrar.